

RATIONALITET I PRAKSIS

*En pragmatisk analyse af praktiserende lægers konstruktion
og håndtering af helbredsproblemer*

Ved antropolog & PhD studerende Ditte Nissen Storgaard

MSA Forum • 13. november 2009

Agenda

1. Den biomedicinske rationalitet og det humanistiske perspektiv
2. Konstruktionen af helbredsproblemet i konsultationen
3. Lægens opfattelse af helbredsproblemet konstrueres gennem interrelationel viden, hvor både biomedicinsk samt sociale og kulturelle forforståelser bringes i spil

Rationalitet og Evidens

” *Vi prøver at behandle så rationelt som muligt, men det kan ikke altid lade sig gøre... De patienter jeg ser, kommer ind fra gaden og ligner ikke dem i studierne... I den konkrete situation er det et samspil af faktorer; hvad man vurderer er godt for den enkelte og hvilke erfaringer man på forhånd har med behandlingen*

(Praktiserende læge)

” *Det medicinske årsagsbegreb handler udelukkende om biologiske procesforløb i mennesket*

(Larsen et al. I: ”Almene helbredsproblemer. En lærebog i almen medicin” , FADL)

- Rationaliteten er både eksistens- og legitimitetsgrundlag for lægevidenskaben
- I den sammenhænge bliver det humanistiske perspektiv sekundært

Klinisk intuition og sundhedsadfærd

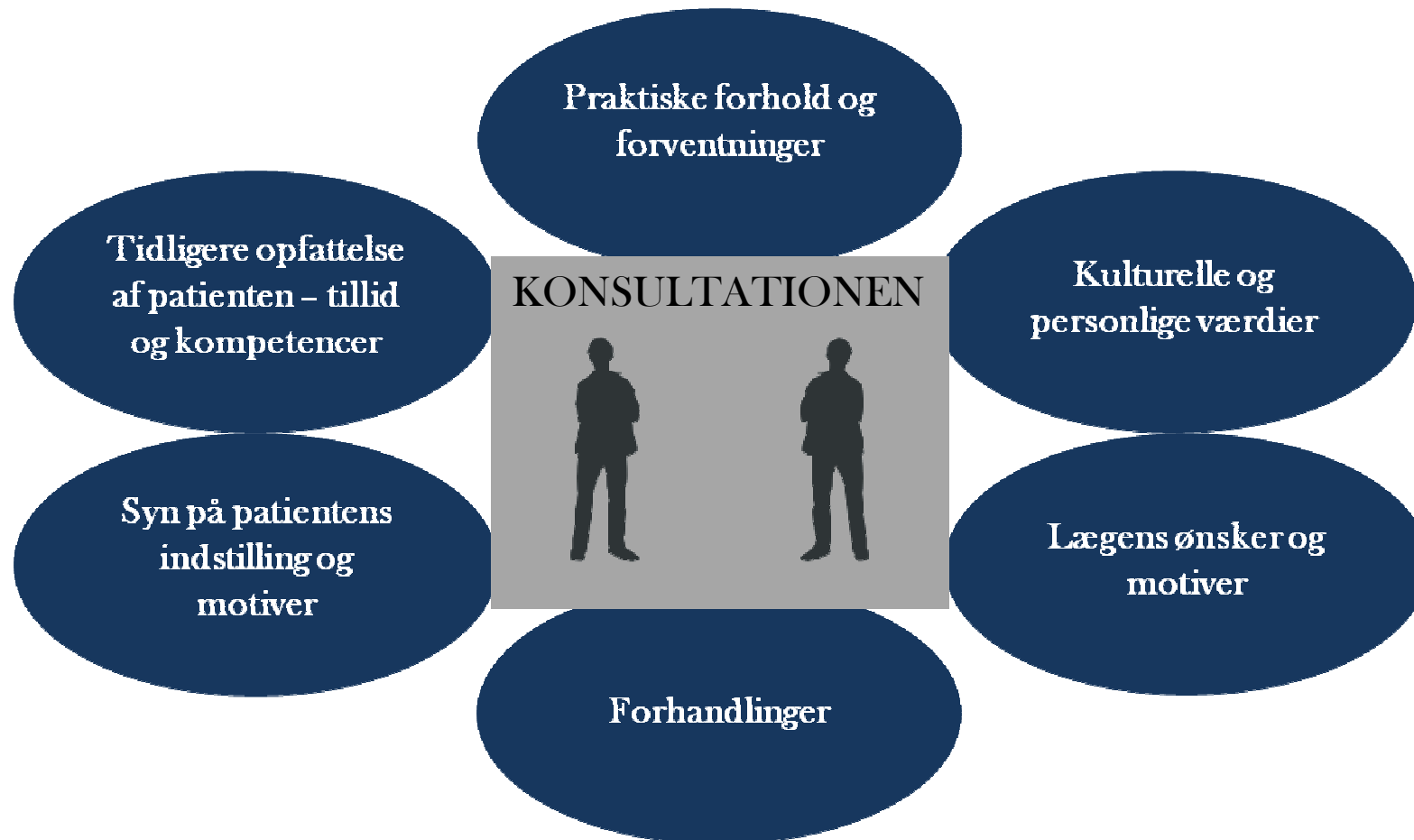
” *Læger har stor tillid til deres kliniske intuition, men validiteten, præcisionen og reproducerbarheden af intuitive løsningsforslag er ofte ringe*

(Pedersen et al. 2001 i Ugeskriftet)

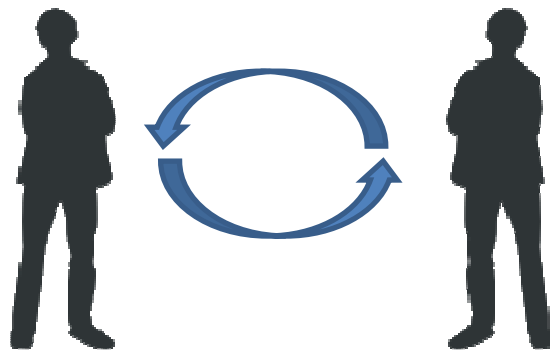
” *Lægen skal også acceptere, at patienten bedst ved, hvad der er godt for hende (...) Indirekte konfronteres patienten (..) med en eventuelt manglende logik i sin redegørelse (...) patienten stimuleres til selv at reflektere logisk og realistisk over sin situation. På den måde mobiliserer patienten sin egen ekspertise og egne kræfter i forsøget på at finde en løsning på problemerne*
(Studieordning for medicinstudiet 2000)

- Rationaliteten forsøges tilpasset klinikkens vilkår
- Rationaliteten bliver udvidet til også at omfatte lægens valg og kliniske arbejde – og tilmed patientens adfærd

Helbredsproblemets konstruktion

Interrelationel viden & praktisk fornuft

- Konsultationen er en social interaktion og danner grundlag for en interrelationel viden, der er *partikulær og unik*
- Den biomedicinske viden og den interrelationelle viden *sameksisterer*
- Den *praktiske fornuft* er guidet af den gode løsning på det problemkompleks lægen erfarer i situationen

PhD studie

Samfundsmæssige forhold
og rammer

